

ЗАТВЕРДЖУЮ



Голова комісії з реорганізації НАУ,
В.о. ректора

Ксенія СЕМЕНОВА

10 2024 року

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Боярського Олександра Олександровича на тему «Людський вимір місцевого самоврядування: конституційно-правові аспекти формування та реалізації», поданої на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук зі спеціальності 12.00.02 – конституційне право; муніципальне право

Науковий рівень дисертації Боярського Олександра Олександровича «Людський вимір місцевого самоврядування: конституційно-правові аспекти формування та реалізації» відповідає діючим вимогам до атестації здобувачів ступеня доктора наук, а саме «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.11.2021 № 1197, а також науковому паспорту спеціальності 12.00.02 – конституційне право; муніципальне право.

Дисертація Боярського Олександра Олександровича «Людський вимір місцевого самоврядування: конституційно-правові аспекти формування та реалізації» є кваліфікаційною науковою працею, виконаною особисто здобувачем, характеризується єдністю змісту, має встановлену вимогами структуру: анотацію, вступ, чотири розділи (двадцять підрозділів), висновки, список використаних джерел, додатки, містить наукові положення, що мають наукову новизну, істотне практичне та теоретичне значення в галузі юридичної науки.

Актуальність теми та її зв'язок із планами науково-дослідних робіт.

Становлення, розвиток і вдосконалення феноменології демократичної правової державності в Україні супроводжується могутніми та перманентними процесами муніципалізації державного і суспільного життя. Одним з найважливіших факторів цих процесів, нарівні з формуванням та подальшою інституціоналізацією конституційно-правового та соціально-екзистенційного інституту місцевого самоврядування (далі – МСВ), його суб'єктів та органів (далі – ОМСВ), – виступає розвиток територіальної

громади (далі – ТГ), як сукупності жителів відповідних адміністративно-територіальних одиниць держави, що здійснюють свій життєвий цикл на локальному рівні соціуму, в межах цієї людської територіальної спільноти, в умовах філософського стану повсякденності з метою вирішення низки найважливіших питань свого існування і функціонування через контекстуалізацію задоволення своїх індивідуальних, групових і колективних інтенцій, устремлінь, потреб, інтересів, формування відповідних атиюдів (соціальних, в тому числі й правових установок) та численних габітусів (соціальних практик).

У наведених умовах незмірно та об'єктивно зростає роль і значення людини, як первинного суб'єкта соціуму, його активного функціонального агента та основного бенефіціара МСВ саме в процесах формування, становлення, розвитку, інституціоналізації та вдосконалення інституту локальної демократії, в межах якого людина здійснює свою життєдіяльність, формує свою соціальну практику, задовольняє широкий спектр своїх власних, а також групових і колективних інтересів, причому не тільки екзистенційної властивості. Отже, дане дослідження присвячено актуальним аспектам розуміння та визначення параметрально-нормативних ознак людини в місцевому самоврядуванні.

Власне визначені проблеми і перспективні напрями їх вирішення відображені у меті і завданнях даного дисертаційного дослідження, його положеннях і відповідних висновках.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Тема дисертаційного дослідження відповідає Пріоритетним напрямам розвитку правової науки на 2016–2020 рр., затвердженим Постановою загальних зборів Національної академії правових наук України від 3 березня 2016 року, науково-дослідним темам Інституту законодавства Верховної Ради України «Проблеми правового забезпечення виконання Україною міжнародних зобов'язань» (номер державної реєстрації 0111U000578) та «Правові механізми інтеграції України до європейського правового простору» (номер державної реєстрації 0111U000579), «Стратегія розвитку законодавства України» (номер державної реєстрації 0103U007975); «Організація моніторингу ефективності законодавства та прогнозування наслідків його застосування» (номер державної реєстрації 0104U006941), а також науково-дослідній темі «Міжнародні стандарти міжнародних організацій та їх імплементація державами-членами» (номер державної реєстрації 69-2021/150106) факультету міжнародних відносин.

Положення дисертації спрямовані на реалізацію Конституції України від 28.06.1996, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997, Національної стратегії у сфері прав людини, затвердженої Указом Президента України від 24 березня 2021 року № 119/2021 та ін. Тему дисертації затверджено рішенням Вченої ради Національного авіаційного університету 25 вересня 2024 року (протокол № 10).

Наукова новизна результатів докторської дисертації.

У дисертаційній роботі здійснено вирішення нової системної, комплексної і актуальної науково-прикладної задачі щодо визначення правового положення людини в сфері місцевого самоврядування в контекстуалізації конституційно-правових аспектів його формування та реалізації.

На основі концептуалізації європейської системи захисту прав і свобод людини, національної моделі імплементації міжнародно-правових зобов'язань демократичної держави, міжнародно-правових стандартів місцевого самоврядування сформульовано наукові положення, пропозиції і рекомендації стосовно визначення позиції та правового статусу людини в місцевому самоврядуванні, особливо в розумінні, визначенні та реалізації її атитюдно-габітусних характеристик, а також феноменології імплементації міжнародно-правових зобов'язань з прав і свобод людини в сучасних умовах демократичної правової державності.

У процесі дослідження автор намагався дослідити феноменологію людини через призму її індивідуального габітусу в контексті становлення місцевого самоврядування, а саме: дослідити місцеве самоврядування як природний простір та пріоритетну сферу людської життєдіяльності; соціальне та нормативно-правове вимірювання людини як біосоціальної істоти на рівні локального соціуму; вплив стану повсякденності на процеси формування людини як соціальної істоти з відповідною системою соціально-рольових позицій; людину в місцевому самоврядуванні в контекстуалізації та гармонізації її індивідуального та колективного існування; роль індивідуальної соціалізації і індивідуальної правової соціалізації у становленні і розвитку індивідуального габітусу людини в умовах місцевого самоврядування; визначення нормативної системи координат існування людини в місцевому самоврядуванні.

За результатами дисертаційного дослідження отримано такі нові наукові результати:

у перше:

- розроблено авторську концепцію положення людини в МСВ, що становить комплексне явище, засноване на національній і міжнародній системах визнання, охорони і захисту прав і свобод людини, реалізується на європейському та універсальному рівнях за допомогою договірних та інституційних механізмів;

- визначено соціальну і нормативну міжгалузеву природу атитюдно-габітусної діяльності людини в МСВ, її підтримку в світлі виконання міжнародно-правових зобов'язань України щодо становлення системи локальної демократії;

- розкрито роль і значення МСВ як природного простора та пріоритетної сфери людської життєдіяльності;

- розкрито характерологічні ознаки людини як біосоціальної істоти в контексті соціального та нормативно-правового вимірювання на рівні локального соціуму;

- досліджено вплив стану повсякденності на процеси формування людини як соціальної істоти з відповідною системою соціально-рольових позицій;

- проаналізовано статус людини в місцевому самоврядуванні в контекстуалізації вибору між її індивідуальним та колективним існуванням;

- досліджено роль індивідуальної соціалізації і індивідуальної правової соціалізації у становленні і розвитку індивідуального габітусу людини в умовах МСВ;

- досліджено статус людини в МСВ в контексті визначення нормативної системи її координат;

- досліджено актуальні питання визначення критеріїв людинорозмірності МСВ;

- проаналізовано колективний габітус людини в МСВ та роль феноменології інтересу в його становленні;

- проаналізована роль ТГ у формуванні колективного габітусу людини;

- досліджено муніципальні права людини та їх роль у виникненні та формуванні колективного габітусу людини в МСВ;

- проаналізовано нормативні координати самопрезентації людини в територіальній громаді як функціонально-діяльній основі її функціонування в МСВ;

- запропоновано і досліджено феноменологію *Homo municipalis* та її роль в формуванні МСВ;

удосконалено:

- загальнотеоретичні характеристики поняття, форм і видів інституцій громадянського суспільства та їх роль і значення в формуванні колективного габітусу людини в МСВ;

- параметральні ознаки знаходження людини в територіальній громаді в контексті розуміння теоретичних підходів децентралізації;

- положення щодо визначення ролі децентралізації повноважень публічної влади та її впливу на становлення, розвиток і вдосконалення МСВ в контексті модернізації індивідуального і колективного габітусу людини;

- положення про дослідження потенціалу компетенційних повноважень органів публічної самоврядної публічної влади як відображення інтересів людини та її асоціацій в МСВ;

- положення щодо ролі і значення феноменології нормопроекування та підвищення її ролі в процесі розширення участі людини в місцевому самоврядуванні;

набули подальшого розвитку:

- положення щодо впливу людини на формування компетенційних повноважень органів публічної самоврядної публічної влади;

- положення відносно впливу людини на формування дискреційних повноважень органів МСВ в сфері захисту прав людини;

- питання модернізації форм демократичної участі людини у МСВ в умовах глобалізації.

Обґрунтованість та достовірність наукових положень, висновків та рекомендацій.

Наукові положення, висновки й рекомендації, сформульовані в дисертації, відповідають вимогам, що надаються до такого виду досліджень. Високий рівень обґрунтованості наукових положень, висновків, рекомендацій сформульованих у дисертації, їхня достовірність забезпечені:

- професійним вирішенням автором низки складних теоретичних і праксеологічно суперечливих наукових завдань, що сприяло реалізації поставленої мети дослідження, та належною структурно-логічною схемою дослідження, за якою кожен наступний розділ чи підрозділ органічно пов'язаний з попереднім і доповнює його, спрямований на вирішення конкретних завдань дослідження;

- використанням багаточисельної джерельної бази за темою дисертації й достатнім масивом аналітичних даних;

- викладення науково обґрунтованих пропозицій щодо вдосконалення законодавства України, практики його застосування, підвищення ефективності діяльності інституційного механізму забезпечення статусу людини в місцевому самоврядуванні.

У дисертації здійснено комплексне дослідження нової системної, комплексної і актуальної науково-прикладної проблеми визначення правового положення людини в сфері місцевого самоврядування в контекстуалізації конституційно-правових аспектів його формування та реалізації.

На цій основі розглянуто наукові проблеми, пов'язані з концептуалізацією локальної демократії, запозиченням європейської системи місцевого самоврядування, а також захисту прав і свобод людини, її груп та асоціацій, пошуком і розробкою національної моделі місцевого самоврядування, запозиченням міжнародних стандартів локальної демократії в Україні. Здійснено системний аналіз існуючих доктринальних, міжнародно-правових і національних нормативно-правових актів України у даній сфері, а також сформовано понятійно-категорійний апарат дослідження, обґрунтовано авторські позиції щодо трактування низки категорій, класифікації прав і свобод людини, включаючи й її муніципальні права, правовий статус муніципальної людини, відповідних міжнародних стандартів. Визначено систему принципів захисту, механізм забезпечення прав і свобод людини в сфері місцевого самоврядування в Україні, механізм імплементації міжнародно-правових зобов'язань зі становлення системи локальної демократії в Україні, його договірну та інституційну складові. У порівняльному контексті охарактеризовано тенденції і закономірності моделювання, формування і реалізації муніципальної політики України в сфері дотримання прав і свобод людини (тобто, на рівні місцевого самоврядування в межах територіальної громади); узагальнено загальні методологічні підходи до нормотворчої практики держави. Виокремлено особливості системи забезпечення муніципальних прав людини в контекстуалізації формування феноменології Homo municipalis

(муніципальної людини). Сформульовано пропозиції стосовно активізації нормопроектування і нормотворчої діяльності в Україні з питань вдосконалення правового статусу людини в місцевому самоврядуванні. Визначено роль і значення інституційної структури громадянського суспільства в формуванні колективного габітусу людини в місцевому самоврядуванні. Досліджено феноменологію децентралізації повноважень публічної влади та її вплив на становлення, розвиток і вдосконалення місцевого самоврядування в контексті модернізації індивідуального і колективного габітусу людини. Досліджено і проаналізовано потенціал компетенційних повноважень органів публічної самоврядної публічної влади як відображення інтересів людини та її асоціацій в місцевому самоврядуванні. Проаналізовано вплив людини на формування дискреційних повноважень органів місцевого самоврядування в сфері захисту прав людини, а також питання модернізації форм демократичної участі людини у місцевому самоврядуванні в умовах глобалізації.

Практичне значення одержаних результатів. Матеріали дослідження, сформульовані висновки, пропозиції та рекомендації можуть бути використані у:

- *науково-дослідній роботі* – для подальших наукових розробок щодо дослідження людського виміру місцевого самоврядування, а також конституційно-правових аспектів його формування та реалізації, включаючи формування муніципально-правового статусу людини, а також вдосконалення конституційно-правового статусу інституту місцевого самоврядування, супроводження і забезпечення зазначених процесів міжнародними договірними нормами та міжнародними правовими стандартами в сфері локальної демократії. Ба більше, наведені процеси можуть досліджуватися у контексті атитюдно-габітусної концепції реалізації інтересів та прав і свобод людини в межах територіальної громади та в умовах місцевого самоврядування, а також в філософському стані повсякденності, що запропонована автором;

- *освітньому процесі* – при викладанні навчальних дисциплін «Конституційне право України», «Порівняльне конституційне право», «Муніципальне право України», «Порівняльне муніципальне право», «Міжнародне публічне право», «Міжнародний захист прав і свобод людини», «Міжнародно-правові механізми захисту прав людини», «Право Європейського Союзу», «Право Ради Європи» та ін., а також під час розробки навчальних і навчально-методичних посібників, підручників тощо;

- *правотворчості* – для розвитку і вдосконалення національного законодавства в сфері локальної демократії, зокрема втілення нових форм безпосередньої демократії в межах територіальної громади, а також національної системи захисту прав людини і громадянина, – шляхом нормопроектування, розробки нових законів, а також внесення змін і доповнень у національне законодавство профільного характеру;

- *правозастосуванні* – для розуміння та вдосконалення матеріальних і процесуальних правових норм національного законодавства в профільній

сфері, включаючи реалізацію прав і свобод людини на рівнях локального соціуму і держави, а також процедури імплементації міжнародних зобов'язань держави з питань становлення і розвитку системи локальної демократії на своїх теренах, реалізації прав і свобод людини, уніфікації практики застосування відповідних міжнародних стандартів і національного законодавства у сфері місцевого самоврядування;

- *правозахисній та правопросвітницькій роботі* – для підвищення правосвідомості правової культури жителів-членів територіальних громад, представників інституцій громадянського суспільства, а також муніципальних службовців, розробників тематичних лекцій, семінарів, інтерактивних занять з даної тематики для муніципальної громадськості.

Використання результатів роботи. Основні теоретичні положення, сформульовані висновки, пропозиції та рекомендації дисертаційного дослідження Боярського О.О. можуть бути використані під час виконання законопроектної та нормопроектної діяльності органами публічної влади, науково-дослідних та інших програм, розробки аналітичних довідок, підготовки дисертаційних досліджень, проведення наукових експертиз, у тому числі проектів нормативно-правових актів України. Окрім того, висновки та рекомендації дисертаційного дослідження використано при здійсненні освітньої діяльності кафедри політичних наук і права Південноукраїнського національного університету імені К.Д. Ушинського (довідка про впровадження № 03 від 03 жовтня 2023 року); при здійсненні освітньої діяльності Факультету права та економіки Міжнародного гуманітарного університету (акт про впровадження № 01 від 03 жовтня 2024 року); у навчальному процесі кафедри міжнародних відносин та права Інституту гуманітарних наук Національного університету «Одеська політехніка» (довідка про впровадження № 16/23 від 09 жовтня 2024 року); в навчальному процесі кафедри міжнародного та європейського права факультету міжнародних відносин Національного авіаційного університету (довідка про впровадження № 15/20 від 17 жовтня 2024 року).

Особистий внесок автора в одержанні результатів. Наукові результати, висновки, практичні рекомендації та пропозиції, викладені у дисертаційній роботі та які виносяться на захист є особистим надбанням автора.

У дисертації Боярського О.О. викладені теоретичні положення і висновки, власні ідеї та наукові розробки автора, що дають змогу вирішити поставлені завдання. Усі висновки й практичні рекомендації, що виносяться на захист, сформульовано автором самостійно.

Основні положення та наукові результати дослідження викладено в 30 наукових працях, зокрема: одній одноосібній монографії, 13 статтях у наукових фахових виданнях України з галузі науки, з якої підготовлено дисертацію, 9 статтях у зарубіжних наукових виданнях, 4 з яких у виданнях, що проіндексовані в базі даних Web of Science Core Collection. Крім того, серед публікацій, які додатково відображають наукові результати дисертації – 3 статті та 4 тези доповідей у матеріалах науково-практичних конференцій різного рівня.

ПЕРЕЛІК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ Наукові праці, у яких опубліковані наукові результати дисертації

Індивідуальні монографії:

1. Боярський О. Людина в місцевому самоврядуванні: до розуміння та вивчення параметрально-нормативних ознак: монографія / Олександр Боярський; за ред. Б. Я. Кофмана. Одеса: Видавництво «Юридика», 2023. 436 с.

Публікації у наукових фахових виданнях України:

2. Боярський О.О. Місцеве самоврядування як природний простір та пріоритетна сфера людської життєдіяльності. Держава і право. 2017. Вип. 75. С. 84-101. (1,2 др.арк.).

3. Баймуратов М.О., Боярський О.О. Дискреційні повноваження органів місцевого самоврядування в сфері захисту прав людини: методологічні підходи до розуміння та визначення. Публічне право. 2019. № 2 (34). С. 31-41. (0,42 др.арк.; особисто автору – 0,25 д.а.: розробка заходів формування ефективної та гнучкої структури управління, що зможе адаптуватись до умов динамічного зовнішнього середовища).

4. Боярський О.О. Децентралізація і людина: система координат в умовах демократичної правової державності. Держава і право. 2019. Вип. 85. С. 16-30. (0,58 др.арк.).

5. Боярський О.О. Становлення феноменології муніципальної людини в межах громадянського суспільства і держави. Часопис Київського університету права. 2020. № 2. С. 110-118. (0,33 др.арк.).

6. Боярський О.О. Людина в територіальній громаді: теоретичні підходи до розуміння знаходження та функціонування. Часопис Київського університету права. 2020. № 4. С. 83-88. (0,21 др.арк.).

7. Боярський О.О. Самопрезентація людини (особистості) в територіальній громаді: теоретичні підходи до розуміння та значущості. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. 2020. Вип. 62. С. 219-225. (0,25 др.арк.).

8. Боярський О.О. Колективний габітус людини в місцевому самоврядуванні: роль феноменології інтересу в його становленні та розвитку. Публічне право. 2021. № 1. С. 9-22. (0,54 др.арк.).

9. Боярський О.О. Індивідуальний габітус людини в умовах місцевого самоврядування: роль індивідуальної соціалізації і індивідуальної правової соціалізації у його становленні і розвитку. Часопис Київського університету права. 2021. № 1. С. 86-96. (0,42 др.арк.).

10. Боярський О.О. Характерологічні ознаки людини як біосоціальної істоти: соціальне та нормативно-правове вимірювання на рівні локального соціуму. Часопис Київського університету права. 2021. № 2. С. 77-84. (0,3 др.арк.).

11. Боярський О.О. Децентралізація повноважень публічної влади та її вплив на місцеве самоврядування в контексті модернізації індивідуального і колективного габітуса людини. Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. 2021. № 3. С. 33-42. (0,38 др.арк.).

12. Боярський О.О. Процес розширення участі людини в місцевому самоврядуванні через актуалізацію феноменології нормопроекування. Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. 2021. № 4. С. 6-23. (1,2 др.арк).

13. Боярський О.О. Роль муніципальних прав людини у виникненні та формуванні колективного габітусу людини в місцевому самоврядуванні. Публічне право. 2021. № 3. С. 6-17. (0,45 др.арк).

14. Боярський О.О. До питання про стан повсякденності та його вплив на формування людини в умовах місцевого самоврядування. Правова держава. 2022. № 46. С. 18–34. (1,1 др.арк).

Публікації у міжнародних періодичних наукових виданнях інших держав:

15. Боярський О.О. До питання щодо визначення критеріїв людинорозмірності місцевого самоврядування. Європейський політико-правовий дискурс, 2020, Том 7, Вип. 2. С. 177-182. (0,21 др.арк).

16. Боярський О.О. Громадянське суспільство та його роль в формуванні колективного габітусу людини в місцевому самоврядуванні. Visegrad Journal on Human Rights. 2000. № 6 (volume 1). С. 315-322. (0,3 др.арк).

17. Боярський О.О. Людина в місцевому самоврядуванні: вибір між індивідуальним та колективним існуванням. Європейський політико-правовий дискурс. 2021. Том 8, Вип. 1. С. 127-140. (0,54 др.арк).

18. Боярський О.О. Компетенційні повноваження органів публічної самоврядної публічної влади як відображення інтересів людини та її асоціацій в місцевому самоврядуванні: до визначення змістовного та алгоритмічного потенціалу. Європейський політико-правовий дискурс, 2021, Т. 8 № 3. С. 90-102. (0,5 др.арк).

19. Боярський О.О. Роль територіальної громади у формуванні колективного габітусу людини. Visegrad Journal on Human Rights. 2021. № 2. С. 10-18. (0,33 др.арк).

Публікації у виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз:

20. Hanna Potapchuk, Oleksandr Boiarskyi, Olha Donchenko, Oksana Nazarchuk, Ivan Kubariiev. Analysis of the issues of justice accessibility, equality, and countering discrimination in the legal system. Lex humana. 2023. (issn 2175-0947), Vol. 15 No. 4 (ISSN 2175-0947). P. 548-565. URL: <https://seer.ucp.br/seer/index.Php/lexhumana/index>. Включено до міжнародної наукометричної бази Web of Science (1,2 др. арк., особисто автору – 0,25 д.а.: розробка заходів протидії дискримінації в правовій системі).

21. Natalia Khlaborob, Oleksandr Boiarskyi, Halyna Zabolotna. Implementation of the principles of administrative procedure in the provision of digital public services: eu experience and ukrainian practice. Baltic journal of economic studies. 2023. Vol. 9 No. 3. P. 207-213. URL: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2023-9-3-207-213>. Включено до міжнародної наукометричної бази Web of Science (0,85 др. арк., особисто автору – 0,3 д.а.: впровадження принципів адміністративної процедури ЄС в практиці надання цифрових державних послуг в Україні).

22. Oleksandr Boiarskyi, Yana Maslova, Alevtina Pekhnyk. Phenomenology of interest in the formation of human habit (anti-corruption aspect). *Baltic journal of economic studies*. 2023. vol. 9 no. 2. P. 55-64. URL: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2023-9-2-55-64>. Включено до міжнародної наукометричної бази Web of Science (0,93 др. арк., особисто автору – 0,5 д.а.: локальні аспекти виникнення інтересу до формування антикорупційного аспекту людської звички).

23. Viktor Savchenko, Olexandra Dotcenko, Volodimir Iashchenko, Oleksandr Boiarskyi, Viktor Shemchuk. Legal coverage of will expression by mens of informational technologies. *Cuestiones políticas*. 2022. Vol. 40 N° 74. P. 224-245. URL: <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4074.12>. Включено до міжнародної наукометричної бази Web of Science (1,4 др. арк., особисто автору – 0,3 д.а.: розробка пропозицій щодо покращення процедур правового забезпечення волевиявлення засобами інформаційних технологій).

**Опубліковані праці апробаційного характеру,
які додатково відображають результати дослідження:**

24. Боярський О.О. Види територіальних громад в яких функціонує людина-член громади. *Соціальний калейдоскоп*. 2020. № 1 (4). С. 18-27. (0,38 др.арк.).

25. Боярський О.О., Кофман Б.Я. Права, свободи та обов'язки людини і громадянина як зміст її конституційно-правового статусу. *Соціальний калейдоскоп*. 2021. Том 1. № 1. С. 1-12. (0,45 др.арк. особисто автору – 0,25 д.а.: досліджено питання важливості переходу від декларативної зафіксованості прав, свобод та обов'язків особи в Конституції України до їх реалізованості).

26. Боярський О.О. Людина як основний бенефіціар місцевого самоврядування. *Соціальний калейдоскоп*. 2022. Том 2. № 1-2. С. 7-16. (0,38 др.арк.).

27. Боярський О.О. Людина в місцевому самоврядуванні: до питання визначення критеріїв його людинорозмірності. Муніципальна реформа в контексті євроінтеграції України: позиція влади, науковців, профспілок та громадськості: Тези доповідей Другої щорічної всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 06 грудня 2018 р.). Київ: ТОВ «ВІ ЕН ЕЙ ПРЕС», 2018. С. 77–81. (0,2 др.арк.).

28. Боярський О.О. Децентралізація і людина: європейський підхід до побудови системи координат. Муніципальна реформа в контексті євроінтеграції України: позиція влади, науковців, профспілок та громадськості: Тези доповідей Третьої щорічної всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 06 грудня 2019 р.). Київ: ТОВ «ВІ ЕН ЕЙ ПРЕС», 2019. С. 210–218. (0,33 др.арк.).

29. Боярський О.О. До питання про позиціонування (знаходження та функціонування) людини в територіальній громаді. Муніципальна реформа в контексті євроінтеграції України: позиція влади, науковців, профспілок та громадськості: Збірник тез доповідей Четвертої щорічної всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 10 грудня 2020 р.). Київ, 2020. С. 125–137. (0,5 др.арк.).

30. Боярський О.О. Стан повсякденності та його роль і вплив на муніципальне існування людини в умовах миру і війни. Децентралізація

публічної влади в Україні: здобутки, проблеми та перспективи: Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (17 червня 2022 р., м. Львів). Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка; Київ; Щецин, 2022. С. 269–283. (0,58 др.арк.).

Апробація одержаних результатів дослідження. Підсумки опрацювання проблеми загалом, її окремих аспектів, одержані висновки та узагальнення оприлюднено на всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях: «Муніципальна реформа в контексті євроінтеграції України: позиція влади, науковців, профспілок та громадськості» (Київ, 2018, 2019, 2020); «Децентралізація публічної влади в Україні: здобутки, проблеми та перспективи» (Львів, 2022).

Оцінки мови та стилю дисертації Боярського Олександра Олександровича на тему «Людський вимір місцевого самоврядування: конституційно-правові аспекти формування та реалізації» написана грамотно, державною мовою з належним використанням наукової лексики, зі знанням спеціальної термінології. Спільне викладу матеріалів дослідження, наукових положень, висновків і рекомендацій відзначається логічністю та забезпечує доступність їх сприйняття. Дисертаційна робота викладена і оформлена відповідно до вимог Державного стандарту України 30008-95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення».

Оформлення дисертації відповідає діючим вимогам, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40. Робота виконана в науковому стилі, її зміст викладено в логічній послідовності розв'язування завдань дослідження. Дисертація відповідає принципам академічної доброчесності.

Відповідність принципам академічної доброчесності. Дисертація не містить необґрунтованих запозичень та плагіату. У роботі дотримано правила посилання на джерела інформації у випадку використання підходів, положень, тверджень, відомостей. Надано достовірну інформацію про результати досліджень, джерела використаної інформації.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК:

За актуальністю, ступенем наукової новизни, обґрунтованості, теоретичного та практичного значення здобутих результатів дисертаційна робота Боярського Олександра Олександровича на тему «Людський вимір місцевого самоврядування: конституційно-правові аспекти формування та реалізації» відповідає спеціальності 12.00.02 – конституційне право; муніципальне право та вимогам до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук, а саме вимогам пунктів постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання присудження (позбавлення) наукових ступенів» від 17 листопада 2021 року № 1197. Автор роботи, Боярський Олександр Олександрович може бути представлений до публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук зі спеціальності 12.00.02 – конституційне право; муніципальне право.

Рекомендувати прийняти до захисту дисертацію Боярського
Олександра Олександровича «Людський вимір місцевого самоврядування:
конституційно-правові аспекти формування та реалізації».

Рецензенти:

доктор юридичних наук, професор



Юрій ВОЛОШИН

доктор юридичних наук, професор



Володимир ПРОЩАЄВ

доктор юридичних наук, доцент



Ольга СТРЕЛЬЦОВА

ПОГОДЖЕНО:

доктор технічних наук, професор,
в.о. проректора з наукових досліджень
та трансферу технологій НАУ



Сергій ГНАТЮК